

AIDAI

„Aidai“ yra dviejų laidų lietuvių kultūrinis ir informacinis leidinys. „Aidų“ žurnalas išeina kas dvi savaitės; „Aidų Dienos Informacija“ — kiekviena diena, išskyrus šventadienius, prieš piet. „Aidus“ leidžia — Spaudos Darbuotojų Kolektyvas. Vyr. Redaktorius — Dr. V. Bieliauskas. Dienos informacijos redaktoriai: Jonas Pauperas ir Balys Vyliuodas. Adresas: München 27, Lamontstr. 21.

D I E N O S I N F O R M A C I J A

Münchenas Ketvirtadienis, 1946.V.9 d. /III metai/ Nr.106/143/

AMERIKOS LIETUVIŲ KONGRESO PAREIŠKIMAS DĖLIAMOCIJOS

Pensylvanijos atstovas Daniel T. Flood 1945 m. gruodžio 13 d. pateikė memorandumą JAV Atstovų Rūnams.

Floodo pareiškimo tekstas yra toks: Pone pirmininke, šiandien pateikdamas pridėdamas rezoliucijas kongreso, tautos ir viso laisvo pasaulio dėmesiui, pateikiu laisvų amerikiečių pareiškimus dėl jų mylimų protėvių šalių likimo. Šie pareiškimai sudaro politinę deklaraciją specialiai Lietuvės klausimui, tačiau ji yra atitinkamai pareiškimas visų laisvų mylinčių šalių per ištisus šimtmečius. Tetai kada kongreso protokoluose pasitaiko tokie žodžiai, kaip šie, kurie trimito garsu šaukia įkvėpti gyvybę keturių laisvų žodžių, ir deklaruoja teisę į gyvenimą, laisvę ir laimę, kaip negalinčioms lietuvių tautos ir visų šerūjų mažų tautų teisės visame pasaulyje. Su giliu tikėjimu į Visagali Dievą ir vildamasis bei tikėdamas, kad teisė laimės, pone pirmininke, aš pateikiu kongresui sekančios pastabas ir rezoliucijas, priimtas Amerikos Lietuvių Kongreso Čikagoje.

/b.d./

LIETUVIŲ REIKALŲ MINISTERIJOS PAREIŠKIMAS

Paryžius. Antradienį užsienių reikalų ministrai svarstė taikos sutarties projektą su Rumunija. Nutarta Siebenburgen sritį vėl grąžinti Rumunijai ir likviduoti fašistinės rumunų organizacijos. Svarstant Danijos sutarptautinimo klausimą, konferencija susidūrė su sunkumais. Molotovas prieštarauja Danijos sutarptautinimui. Jis mano, kad tuo būdu busies pažeistas Rumunijos suverenumas. Jis pasiūlė šį klausimą apsispręsti vėliau. Bevinas pasiūlė 6 mėnesių būvyje sudaryti Danijos naudojimąsi ir sutarptautinimo sutartį pa-

gal nustatytus principus. Molotovas šį pasiūlymą atmetė. Tada Byrnes pasiūlė svarstyti kitus klausimus, būtent naudojimąsi Balkanų uostais. Molotovas atmetė ir šį pasiūlymą. Tada pradėtas svarstyti taikos sutarties projektas su Bulgarija. Po to bus svarstomas ir Vengrijos taikos sutarties projektas. Paskutiniame posėdyje Bidault nedalyvavo, nes tuo metu jis turėjo būti Prancūzijos Ministrų Tarybos posėdyje, kuris svarstė po įvykusio tautos balsavimo susidariusio padėties.

Paryžius. Bidault pareiškė, kad Byrneso pasiūlytas draugiškumo paktas 25 metams osas geras, tačiau nepakankamas. Prancūzija ir toliau palaikė savo reikalavimus, būtent — sutarptautinti Reino sritį ir laikyti ją kariškai okupuota.

Paryžius. Antradienį užsienių reikalų ministrai du kartu buvo sušaukę posėdžio. Bulgarijos ir Prancūzijos sienos klausimas bus apsispręstas dar prieš taikos konferenciją. Molotovas atmetė pareiškimą, kad Vengrija jokia būdu negalės su mokėti sovietų reikalaujamų reparacijų. Trečiadienį ekspertai pateiks konferencijai pranešimą Italijos reparacijų mokėjimo klausimu. Taikos konferencijoje dalyvaus 21 valstybė.

Paryžius. Antradienį užsienių reikalų ministrai svarstė taikos sutarčių projektus su Rumunija, Bulgarija ir Vengrija. Svarbiausias buvo Vengrijos reparacijų klausimas. Byrnes pareiškė, kad 75 mil. svarų suma esanti Vengrijai per didelė. Molotovas tam pasipriešino. Jis pareiškė: Vengrijos vertybės Vokietijoje esančios 10 kartų didesnės už reikalaujamų reparacijų sumą. Po to Byrnes ir Bevinas energingai pareikalavo atitraukti kariuomenę iš Balkanų ir Austrijos. Molotovas atsakė, kad kariuomenė reikalinga apsaugoti Raudonąsias

Armijos, esančios Austrijoje, su sisiekimo keliams.

JAV POLITIKOS POKYŠIS

JAV vyriausybė, pasiūlydama Britanijai ir Prancūzijai ir Rusijai 25 metų draugiškumo paktą, išreiškė savo politiką Europoje. Reutersio korespondentas iš Paryžiaus praneša, kad Byrnes greičiausia rusams pateiks šiuos klausimus: 1. Ar rusai nori tik saugumo ar ekspansijos? 2. Ar rusai nori bendradarbiauti su mumis ir toliau, ar ryžtasi toliau veikti vieni? JAV delegacijos narys, 25 metų paktas Rusijai garantuojamas pilko saugums. Maskvos radijo komentatorius į tai atsakydamas, nurodo į Versailio laikų patyrimą. Jo nuomone, vienintelė priemonė sutrukdyti Vokietijos atsigrąžavimui, esanti ilgalaikė Vokietijos okupacija. Vokietijai nuginkluoti nereikalingos jokios naujos sutartys.

CHURCHILLAS CLANDIDUS

Londonas. Churchillis, lankydamasis Islandijoje, pranešė: Pilnas pasitikėjimas ir sutarimas su Sovietų Sąjunga yra didžiausioji mūsų viltis. Patriai ir atkakliai turime šio tikslo siekti. Tik tokiu būdu galima išvengti katastrofos ir užtikrinti Anglijos likimą. Toliau Churchillis pranešė, kad be galingos Prancūzijos nebūs ir tvirtos Europos. Tai kurio balsai mums sako, kad reikia pasitraukti iš Palestinos ir iš Indijos. Reikia labai gerai apgalvoti, kas gali atsitikti mums pasitraukus iš ten.

BRITAI PARANČIA IŠ EGIPTO

Londonas. Attlee Britų Ūk. Rūmose pranešė, kad D. Britanija esanti pasiruošusi visus savo karinius dalinius iš Egipto atitraukti. Paskutiniu metu vykusios derybos baigėsi abipusiu geru susitarimu. Tikslai karinumenės atitraukimo data dar busianti nustatyta vėliau abipusiu susitarimu. Churchillis pranešė, kad britų karių atitraukimo iš Egipto esąs rimtas reikalas. Jis tuo klausimu pareikšavo išsamų debatų. (pozicija labai stipriai rėmė Churchillį. Pranešimais iš Egipto, Egipto minist-

rai, pirmininkas tuo reikalu kalbėjo visai parąšiai kaip ir Attlee. Ketinimas britų karių atitraukti iš Egipto įvairiose Imperijos slugsniuose sukėlė nepasitenkinimą, tačiau Dominijų konferencija tam žygiui pritarė. Pranešama, kad su Egiptu dar busianti pasirašyta sutartis, pagal kuria karo atveju abu kraštai vienas antrą parems. Paigiant dėtus, Attlee pareiškė: Britų karių laikymas Egipte ilgiau prieštaringas Britų-Egipto 1936 metų sutarčiai. Neatitraukus iš ten kariuomenės, atrodė, kad britai būtinai nori Egiptą laikyti okupuota. Antradienį Rom. Rūmai vyriausybės žygiams tuo klausimu pritarė.

PARGALIS VŠĮ GYVIMAS

- Lohengrino stovykla trečiadienį iškilmingai šventė Pargalės motinų šventę. 9 val. ryte visoms stovyklos tautybėms bendrai giedant Amerikos himnų buvo iškelta JAV vėliava, po to latvių, estų ir lietuvių vėliavos. Vėliavų iškėlimo iškilnėse organizuotai dalyvavo stovyklos policija, ugniagesiai ir lietuvių, latvių bei estų skautai. Tyšium su JAV vyriausioje teisėjo Stone mirtimi iškeltos vėliavos plovėsuoja puleistos pusiau stiebo.

- 15 val. stovyklos stadione įvyko futbolo rungtybės tarp lietuvių ir latvių. Rungtynes laimėjo lietuviai santykiu 7:3.

FRANKFURTAS

- Frankfurtas. Gen. Clay pranešė, kad amerikiečių zonoje nustatyta maisto norma 1.275 kalorijos dienos pasiliks ir toliau.

- Bernas. Šveicarijoje katalikų organizacija pagelbė Vokietijai.

- Londonas. Laikineji Lenkijos vyriausybė nusiskundė Anglijai, kad ji dar nevisus lenkų karių atleisusi iš karinumenės.

- Vašingtonas. Kompetetingos amerikiečių įstaigos praneša, kad kviečių tiekimas atsilikęs. Iki šiol pataikė tik 50 % to kiekio, kuris buvo numatytas. JAV žemės ūkio ministras Andersonas pranešė, kad bus sunku patenkinti maisto gaminių poreiklavimą.

- Naujorkas. La Guardia praneša, kad iki šiol buvo pateikta tik 50 % numatyto pateikti maisto kiekio.